

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК ПРОВІДНА ІДЕЯ СУЧАСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Гусар В. В.

(Полтава, Україна)

В умовах цифровізації суспільства і освіти особливої уваги заслуговують дослідження педагогів і психологів з питань впровадження в освітній простір технології цифрової візуалізації та її вплив на ефективність навчального процесу, розвиток психічних процесів учня, його мислення, пізнавальної активності.

Термін «візуалізація» походить від латинського *visualis* – той, що сприймається за допомогою зору, наочний. У словнику сучасної української мови [1]. Візуалізація тлумачиться як процес «одержання видимого зображення яких-небудь предметів, явищ процесів недоступних для безпосереднього спостереження». Інтернет-енциклопедія «Вікіпедія» трактує візуалізацію як прийоми представлення інформації у вигляді зручному для спостереження і аналізу. Новий російсько-українсько-англійський тлумачний словник з інформатики [2] розкриває термін «візуалізація» як подання даних у формі, яка робить їх доступними для безпосереднього сприйняття органами зору людини.

Аналіз психолого-педагогічних літератури свідчить про різні підходи науковців до визначення поняття візуалізації. Так, А. Г. Рапуто під візуалізацією розуміє «будь-який спосіб забезпечення спостережуваності реальності, а під результатом візуалізації або візуальної моделлю – будь-яка конструкція, що сприймається візуально й імітує сутність об'єкта пізнання» [3].

Визначення візуалізації за А. А. Вербицьким «згортання розумових змістів у наочний образ; як сприйнятий, образ може бути розгорнутий і служити опорою адекватних розумових і практичних дій». М. Друшляк [4] аналізуючи термінологію поняття візуальної освіти, приходить до висновку, що візуалізація – це процес унаочнення навчального матеріалу, що вимагає не тільки відтворення зорового образу, а й процес його конструювання. Всебічному розгляду поняття «візуалізація» та питанням, що стосуються візуалізації в навчальному процесі присвячена стаття Н. Життєнкової «Сутність візуалізації в навчальному процесі».

У Вільній енциклопедії «Вікіпедія» «візуалізація інформації» визначається як інтерактивне вивчення візуального представлення абстрактних даних для посилення людського пізнання. О. Поіс під візуалізацією має на увазі «процес представлення даних у вигляді зображення з метою максимальної зручності їх розуміння; надання зрозумілої форми будь-якому мислимому об'єкту, суб'єкту, процесу тощо».

Процес візуалізації інформації у 21 столітті утворює галузь, що виникла «внаслідок досліджень взаємодії людини і комп'ютера, комп'ютерних наук, графіків, дизайну, психології тощо». Американський експерт в галузі представлення інформації Роберт Хорн (E. Horn, 1998) в своїх роботах досліджує методи візуалізації інформації та зазначає що візуалізація – це універсальна мова двадцять першого сторіччя.

У зв'язку із стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій в нашій мові з'являються нові терміни і поняття, запозичені саме з цифрового світу і органічно вживані як у побутовій мові так і у науковій мові різних галузей, у тому числі й освіти.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови : Близько 250 000 слів / укл. та гол. ред. Вячеслав Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2009. 1736 с.
2. Новий російсько-українсько-англійський тлумачний словник з інформатики. Основні терміни: близько 3300 термінів / новий російсько-українсько-англійський тлумачний словник з інформатики. Основні терміни: близько 3300 термінів / Уклад.: Гінзбург М. Д., Білоусова Л. І., Корніловська І. М. та ін. / За ред. М. Д. Гінзбурга. Харків : Корвін. 2002. 656 с.
3. Рапуто А. Г. Визуализация как неотъемлемая составляющая процесса обучения преподавателей. *Международный журнал экспериментального образования*. 2010. №5. С. 138–141.
4. Друшляк М. Г. Словник візуальної освіти: наочність, візуалізація, візуальне мислення. 2018. Випуск 1(15), частина 2. С. 78–83.
5. Robert E. Horn. Visual Language : Global Communication For The 21st Century. MacroVU, Inc. Bainbridge Island, Washington: 1998 (paperback, 270 p.)

ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНИХ ВЗАЄМИН У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Давидюк В. О., Бабенко І. В.
(Полтава, Україна)

В умовах сучасної соціокультурної ситуації, викликів щодо збереження цілісності й державності України, військової агресії, завдання реформування системи освіти визначають нагальність адаптації системи освіти до них та підвищення уваги до виховного потенціалу освітнього середовища. У даний час українська освіта, наше суспільство та держава в цілому перебувають у досить складних і суперечливих умовах.